

Pracovné vyučovanie

Názov ŠkVP	iŠkVP
Názov ŠVP	inovovaný Štátny vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 1 – Primárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom učebného predmetu Pracovné vyučovanie na 1. stupni ZŠ je :

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,

- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

3. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Žiak prostredníctvom kľúčových kompetencií:

Kognitívne kompetencie

- rozlišuje medzi podstatnými a druhotnými informáciami
- odpovedá na otázky s využitím získaných informácií
- vie analyzovať komponenty problémovej situácie
- vie definovať cieľ, pozná zložitosť otázok a predpokladá riešenia
- dokáže opakovať celý proces (rovnakým alebo diferencovaným spôsobom) toľkokrát, koľko je potrebné na dosiahnutie cieľa
- vie si predstaviť ako postupovať ďalej

Funkčné kompetencie

- ✓ dopĺňa si vedomosti a rozvíja zručnosti, prepája ich s poznaným, systematizuje ich a využíva pre svoj ďalší rozvoj a život
- ✓ analyzuje úlohy pred jej realizáciou
- ✓ vie analyzovať celok a časti syntetizovať do celku
- ✓ organizuje súbor údajov, triedi ich a hierarchizuje
- ✓ porozumie procesu popísanému algoritmom
- ✓ vie pomocou IKT pretlmočiť informácie tak, aby sa zdôraznila ich podstata, upraviť ich a sprostredkovať iným, vie využiť prostriedky IKT
- ✓ funkčne využíva matematické poznatky a zručnosti v živote

Osobnostné kompetencie

- ✓ dokáže ísť vytrvalo k cieľu
- ✓ vyberá si z alternatív

Sociálne kompetencie

- ✓ je pripravený/á byť v interakcii s inými ľuďmi v rôznych kontextoch
- ✓ je platným členom v tímovej práci

Komunikačné kompetencie

- ✓ aktívne a so záujmom počúva
- ✓ má odvahu vyjadriť sa

Občianske kompetencie

- ✓ stanovuje si ciele a priority s ohľadom na svoje schopnosti, záujmy a životné podmienky

Kultúrne kompetencie

- ✓ dokáže dešifrovať a vhodne použiť symboly

4. Stratégie vyučovania

Metódy a formy:

1. Induktívna metóda
2. Syntetická metóda
3. Metóda riadeného rozhovoru
4. Frontálna práca
5. Individuálna práca
6. Práca vo dvojiciach
7. Riešenie problémových úloh

Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	
ŠVP	1/týždeň
ŠkVP	0/týždeň

5. Učebné zdroje

Učebné osnovy z pracovného vyčovanie pre 3. ročník ZŠ
Pracovné listy vytvorené učiteľom
Počítačové programy vytvorené k danému tematickému celku

6. Hodnotenie predmetu

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR.

Na diagnostiku výstupných vedomostí bude využívaný výstupný riaditeľský test.

Základ klasifikácie žiaka:

Zvládnuť učebné osnovy v stanovenom rozsahu.

Získané vedomosti jednotlivých tematických celkov vedieť aplikovať v praktických činnostiach. V podobe predávajúcich a kupujúcich uplatniť zručnosti a vedomosti pri sčítovaní a odčítovaní, manipulácií s platidlom, tvorbe slovných i aplikačných úloh.

7. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Človek a práca 4 hodín</p>	<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť význam práce pre človeka, ✓ vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie, ✓ informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú, ✓ uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka, ✓ diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii. 	<p>učenie, povolanie, práca; význam učenia sa k príprave na budúce povolanie</p> <p>BOZP, hygiena, pracovný a organizačný poriadok výrobné zariadenie, stavba</p>
<p>Tvorivé využitie technických materiálov 8 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu, ✓ zdôvodniť využitie odpadových materiálov, ✓ vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti, ✓ uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu, ✓ preskúmať vlastnosti odpadových materiálov, ✓ preskúmať vlastnosti papiera, ✓ zhodnotiť využitie papiera v praxi, ✓ zhotoviť výrobok z papiera a kartónu, ✓ šiť základné stehy, ✓ preskúmať vlastnosti textilných materiálov, ✓ zhotoviť výrobok z textilu. 	<p>odpadový prírodný a technický materiál vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu, triedenie odpadu pokús sa rozložiť drobných materiálov výrobky: z téglikov, zo škatuliek, z drôtu, a pod. papier a kartón, vlastnosti a použitie, základné suroviny na výrobu papiera strihanie, trhanie, skladanie, lepenie výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby,</p>

<p>Základy konštruovania 6 hodiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, ✓ vysvetliť úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení, ✓ diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe, ✓ určiť základné časti bicykla, ✓ urobiť elementárnu údržbu bicykla 	<p>technika v doprave, preprava tovaru, význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave</p> <p>výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov (autá, lode, lietadlá, žeriavy)</p> <p>bicykel, pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli, správne vybavenie bicykla, kontrola bicykla pred jazdou, údržba bicykla</p> <p>bezpečná mobilita</p> <p>výrobky: leporelo na tému Jazdíme bezpečne na bicykli</p>
<p>Stravovanie a príprava pokrmov 7 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov, ✓ vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov, ✓ prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi, ✓ vysvetliť pravidlá hygieny v kuchyni, ✓ simulovať nákup potravín, ✓ odhadnúť cenu plánovaného nákupu, ✓ zdôvodniť význam správneho skladovania potravín, ✓ vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín, ✓ pripraviť jednoduchý pokrm, ✓ prezentovať zásady správneho stolovania, ✓ upraviť stôl pred stolovaním. 	<p>kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie</p> <p>náradie, spotrebiče v kuchyni a ich význam</p> <p>základné bezpečnostné a hygienické pravidlá</p> <p>nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, (ne)výhody nákupu na trhoviskách a v supermarketoch</p> <p>obalové materiály, identifikačné údaje pre spotrebiteľa</p> <p>skladovanie potravín (miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín)</p> <p>jednoduché pokrmy (nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty a pod.)</p> <p>stolovanie, pravidlá stolovania</p>
<p>Ľudové tradície a remeslá 8 hodín</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať tradície a remeslá v regiónoch, ✓ vymenovať regionálne ľudové remeslá, ✓ zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami. 	<p>Ľudové tradície a remeslá v regióne</p> <p>remeselnícka dielňa, múzeum, skanzen</p> <p>výrobky: veľkonočné ozdoby a doplnky, ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné</p>

Ročník	štvrtý
Časový rozsah výučby	
ŠVP	1/týždeň
ŠkVP	0/týždeň

5. Učebné zdroje

Učebné osnovy z pracovného vyčovanie pre 4. ročník ZŠ
 Pracovné listy vytvorené učiteľom
 Počítačové programy vytvorené k danému tematickému celku

6. Hodnotenie predmetu

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR.

Na diagnostiku výstupných vedomostí bude využívaný výstupný riaditeľský test.

Základ klasifikácie žiaka:

Zvládnuť učebné osnovy v stanovenom rozsahu.

Získané vedomosti jednotlivých tematických celkov vedieť aplikovať v praktických činnostiach. V podobe predávajúcich a kupujúcich uplatniť zručnosti a vedomosti pri sčítovaní a odčítovaní, manipulácií s platidlom, tvorbe slovných i aplikačných úloh.

7. Obsah vzdelávania

Tematický celok	Výkonový štandard	Obsahový štandard
Človek a práca 4 hodiny	<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť príklady technických vynálezov, ✓ vyhľadať informácie o pracovných možnostiach vo svojom regióne, ✓ zrealizovať jednoduchý projekt. 	<p>technické vynálezy a ich vplyv na výber povolania povolania budúcnosti v súvislosti s novými vynálezmi pracovné príležitosti v regióne, najžiadanejšie povolania</p>
Technické materiály 8 hodín	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť základné vlastnosti vybraných druhov technických materiálov, ✓ zhotoviť ľubovoľný výrobok z technického materiálu, ✓ uviesť základné suroviny na výrobu papiera ✓ preskúmať ďalšie vlastnosti papiera, ✓ zhotoviť výrobok podľa návodu s požadovanou presnosťou, ✓ vyšiť ozdobné stehy, 	<p>technické materiály (papier, textil, drevo,...), vlastnosti technických materiálov výrobky: z papiera, textilu, dreva alebo ich vzájomná kombinácia výroba papiera, základné suroviny na výrobu papiera priesvitnosť, priehľadnosť, krčivosť, nasiakavosť, pevnosť a pod. výrobky: priestorové vystrihovačky, masky z papiera,</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uviesť zásady starostlivosti o textil, ✓ zhotoviť výrobok z textilu, ✓ preskúmať vlastnosti textilných materiálov, ✓ uviesť rozdiel medzi kríkmi a stromami, ✓ zistiť výskyt stromov v okolí, ✓ navrhnuť projekt ošetrovania poškodených stromov, ✓ zhotoviť výrobok z dreva. 	<p>orgiami, koláž, priestorové výrobky z kartónu textil – vlastnosti textilu, nasiakavosť, farebná kombinovateľnosť a pod., údržba textilu stehy (krížikový, stonkový, a iné) výrobok podľa strihu oprava odevu (spínadlá, gombíky, ozdobné záplaty) výrobky: vrecúško, puzdro, odev pre bábiku a pod. dreviny (stromy – ihličnaté, listnaté), kríky, vlastnosti drevín, drevené predmety, poškodené dreviny ohýbanie, oddeľovanie, spájanie a úprava povrchu dreva výrobky: zvieratka, postavy, príbytky, krmidla a pod.</p>
<p>Základy konštruovania 8 hodín</p>	<p>Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zhotoviť konštrukcie zo stavebníc alebo zo škatúl, ✓ opísať konštrukcie stavieb vo svojom okolí, ✓ uviesť zdroje elektrickej energie ✓ prezentovať zásady bezpečnej práce s elektrickými zariadeniami, ✓ vysvetliť význam šetrenia elektrickou energiou, ✓ zhotoviť výrobky s využitím zapojenia jednoduchého elektrického obvodu, ✓ porovnať komunikáciu na diaľku v minulosti a v súčasnosti, ✓ napísať správu prostredníctvom SMS alebo cez e-mail, ✓ vysvetliť výhody a nevýhody moderných komunikačných prostriedkov, ✓ vypracovať jednoduchý projekt o ochrane životného prostredia 	<p>konštrukcie okolo nás a ich spoločenský význam výrobky: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov, vrtuľka, šarkan..., stavebnice, alebo rôznych technický materiál (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí elektrická energia, zdroje (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie, výroba elektrickej energie, význam a šetrenie bezpečné zaobchádzanie s elektrickými zariadeniami elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič výrobky: hračka (lampion, betlehem...) s využitím jednoduchého elektrického obvodu - žiarovka E 10, tenký vodič, spínač, batéria 4,5 V technické komunikačné prostriedky, historické a moderné, ich výhody a nevýhody</p>

Tematický celok	Výkonový štandard	Obsahový štandard
Príprava pokrmov 5 hodín	<ul style="list-style-type: none"> ✓ navrhnuť úpravu stola na slávnostnú príležitosť, ✓ vytvoriť menu na slávnostnú príležitosť, ✓ uviesť príklady vhodných potravín na špecifické udalosti, ✓ pripraviť jednoduché pohostenie. 	<p>stôl na slávnostnú príležitosť pokrmov na oslavu (napr. nepečená ovocno-smotanová torta, ovocná šťava)</p> <p>vhodné pokrmov na kúpalisko, výlet a pod.</p> <p>kultúra stolovania na Slovensku a vo svete</p>
Ľudové tradície a remeslá 8 hodín	<ul style="list-style-type: none"> ✓ navrhnuť ozdoby a doplnky súvisiace s ľudovými tradíciami, ✓ vytvoriť ozdoby a doplnky, ✓ vymenovať ľudové remeslá, ✓ zhotoviť produkty súvisiace s ľudovými remeslami 	<p>Ľudové tradície (napr. na sv. Mikuláša, Luciu)</p> <p>Ľudové remeslá (napr. tkáčstvo, výšivkárstvo, hrnčiarstvo)</p> <p>výrobky: mikulášsky darček, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka a iné</p>